

Goed voorbereid een visitatiegesprek voeren over studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag

Ongeveer 30% van de studenten in het hoger onderwijs ervaart een functiebeperking. 10% van alle studenten ervaart belemmeringen bij het studeren. Studeren met een functiebeperking is onderdeel van de instellingstoets kwaliteitszorg (ITK). De Wet hoger onderwijs vraagt aandacht voor voorzieningen die de toegankelijkheid en studeerbaarheid bevorderen voor studenten met een functiebeperking.

In het beoordelingskader ITK (2016) komt het onderwerp aan de orde in Standaard 2: “De instelling verwezenlijkt de onderwijsvisie op doeltreffende wijze, blijkend uit passende beleidsacties en -processen met name op het gebied van personeel, toetsing, voorzieningen, en studenten met een functiebeperking.”

Deze handreiking helpt bij de voorbereiding en uitvoering van visitatiegesprekken over studeren met een functiebeperking. Dit document is opgesteld vanuit de ITK, maar de vragen zijn ook relevant voor gesprekken binnen de instelling in het kader van kwaliteitszorg/ borging/ continuïteit/ verankering met het oog op beleid over studeren met een ondersteuningsvraag (met name in de laatste twee stappen van de kwaliteitscirkel Plan Do Check Act). Waar student+ geschreven staat, kunnen zowel studenten met een functiebeperking als andere ondersteuningsvraag gelezen worden. Denk aan mantelzorg, gendertransitie, zwangerschap of jong ouderschap.

De vragen met een + zijn vragen aan studenten+ en de vragen met een • (bullet) zijn voor de medewerkers van de instelling.

1 Wat is de visie op studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag?

- + In hoeverre herken je je in de visie?
- Hoe wordt de visie gedragen door medewerkers?

2 Hoe is het beleid ingebed in de organisatie?

- + In hoeverre ben je op de hoogte van de ondersteuningsmogelijkheden voor studenten+?
- Is het beleid ‘studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag’ ingebed in een breder beleid, denk aan diversiteitsbeleid of flexibiliteitsbeleid?
- Komen alle aspecten uit het referentiekader van de Commissie Maatstaf in het beleid aan bod: informatievoorziening, fysieke toegankelijkheid, begeleiding, deskundigheid, flexibele leerroutes, toetsing en examinering, waarborgen voor kwaliteit en continuïteit en daaraan toegevoegd stage en werk (zie volgende pagina voor meer informatie)?

3 Hoe worden studenten+ en medewerkers betrokken bij het beleid?

- + Wat is jouw rol (of die van medestudenten+) bij het opstellen en uitvoeren van beleid?
- Zijn alle medewerkers betrokken bij beleidsvorming en uitvoering?

4 Hoe is het personeelsbeleid geregeld?

- + Heb je het idee dat studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag voldoende in beeld is bij medewerkers?
- Is er voldoende formatie beschikbaar voor de uitvoering van het beleid?
- Hoe wordt de deskundigheid van medewerkers gewaarborgd?
- Hoe is de overlegstructuur vormgegeven?
- Komt studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag terug in de functionerings- en beoordelingsgesprekken?

5 Hoe wordt het beleid geëvalueerd?

+ Hoe word je betrokken bij deze evaluaties?

- Is de visie gerealiseerd?
- Zijn doelen bereikt?
- Is er zicht op het studiesucces van studenten+?
- Is het vastgelegd in bijvoorbeeld jaarverslagen?
- Is het beleid bijgesteld?
- Welke ambities zijn geformuleerd?

Wilt u de diepte in op een thema uit het referentiekader van de Commissie Maatstaf?

Hier een compleet overzicht met deelaspecten.

1 Informatievoorziening en voorlichting

- Tijdens de voorlichting en studiekeuzecheck wordt aandacht besteed aan studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag.
- De informatie geeft inzicht in alle aspecten die van belang zijn.
- De informatie is gericht op (aankomende) studenten+, docenten en studiebegeleiders en via meerdere kanalen toegankelijk.
- Studenten ontvangen bij inschrijving informatie over studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag. Daarbij kunnen zij de beperking of ondersteuningsvraag kenbaar maken.

2 Fysieke toegankelijkheid

- Gebouwen, onderwijsruimten en faciliteiten voldoen aan de richtlijnen van het Handboek voor de Toegankelijkheid.
- De website voldoet aan het keurmerk Drempeelvrij.nl en de digitale leeromgeving aan de WCAG-criteria.
- Studiematerialen zijn gebruiksvriendelijk en vroegtijdig beschikbaar.

3 Begeleiding

- Studenten+ worden actief benaderd voor een intake.
- Aan studenten+ wordt naar behoefte extra begeleiding gegeven.
- Afspraken worden schriftelijk vastgelegd en adequaat uitgevoerd.
- Er wordt bevorderd dat de student+ een vaste begeleider krijgt.

4 Deskundigheid

- De deskundigheid van medewerkers wordt actief bevorderd.
- Direct betrokken medewerkers hebben een basisniveau aan kennis.

5 Flexibele leerroutes

- De mogelijkheid van het volgen van een flexibele leerroute bestaat.
- Docenten houden bij het verzorgen van onderwijs rekening met studenten+.

6 Toetsing en examinering

- De examencommissie hanteert vaste criteria bij de besluitvorming over individuele aanvragen.
- In het jaarverslag wordt gerapporteerd over studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag.
- Docenten worden gestimuleerd om toegankelijke toetsen aan te bieden (bijvoorbeeld meerdere toetsvormen, aangepaste opmaak).

7 Waarborgen voor kwaliteit en continuïteit

- De continuïteit van het beleid is gewaarborgd.
- Er vindt evaluatie plaats en studenten+ worden daarbij bevestigd.
- Het is duidelijk wat er met de evaluatiegegevens wordt gedaan.
- In het studentenstatuut is vastgelegd hoe in de aspecten aangaande studeren met een functiebeperking of ondersteuningsvraag is voorzien.

8 Extra thema: stage en werk

- Bij de toedeling van stageplaatsen wordt rekening gehouden met studenten+.
- Stagefunctionarissen zijn voldoende geïnformeerd.
- Er zijn contacten met werkgevers die nadrukkelijk studenten+ zoeken.
- Studenten+ krijgen extra loopbaanbegeleiding.

ECIO, Expertisecentrum inclusief onderwijs, informeert, adviseert en ondersteunt universiteiten, hogescholen en het mbo bij vraagstukken rondom inclusief onderwijs en studentenwelzijn. Studenten met een extra ondersteuningsvraag kunnen zo met succes hun opleiding doorlopen en doorstromen naar een baan die bij hen past. Onderwijs voor iedereen dus. Zonder belemmeringen. www.ecio.nl